

Župan

Slovenski trg 1, 4000 Kranj

T: 04 237 31 01
F: 04 237 31 06
E: obcina.kranj@kranj.si
www.kranj.si

11.

Številka: 354-61/2013-1-48/01

Datum: 12.11.2013

SVET MESTNE OBČINE KRANJ

Zadeva: **Seznanitev z Odlokom o načrtu za kakovost zraka na območju
Mestne občine Kranj**

1. OCENA STANJA

S strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje smo na Mestno občino Kranj, prejeli gradivo z namenom, da se Svet Mestne občine Kranj seznaní z Odlokom o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Kranj ter prilogami odloka, katerega sprejema Vlada RS.

Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Kranj je pripravljen na podlagi 24. člena Zakona o varstvu okolja in predpisa, ki ureja kakovost zunanjšega zraka. Na območju mestne občine so presežene dnevne mejne vrednosti ravni PM₁₀ v zraku. Namen načrta za kakovost zraka je v skladu s predpisom, ki ureja kakovost zunanjšega zraka, z ukrepi zagotoviti skladnost z mejnimi vrednostmi.

Meritev delcev PM₁₀ je bila vzpostavljena v začetku leta 2010. V omenjenem času meritev predpisana mejna letna koncentracija ni bila presežena. Dovoljeno število preseganj mejne dnevne koncentracije je preseženo. Do preseganj mejne dnevne koncentracije prihaja izključno v zimskem obdobju leta (od oktobra do aprila), kar je povezano z nizkimi temperaturami, vplivom individualnih kurišč in temperaturno inverzijo in seveda z dodatnimi emisijami prometa in industrije.

Predvsem najnovejša kriza je povzročila uporabo cenejših in s tem »nečistih« energentov – drva, premog, biomasa. Poleg tega se uporabljajo stare naprave, ki imajo slab toplotni izkoristek, in ne dovolj suha drva.

2. PRAVNA PODLAGA

- Direktiva 2008/50/ES,
- 24. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/12),
- 15. člen Uredbe o kakovosti zunanjšega zraka (Uradni list RS, št. 9/11),
- 18. Člen Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št 33/07)

3. NAMEN ODLOKA

Direktiva 2008/50/ES določa obveznost priprave za kakovost zraka (v nadaljnjem besedilu: načrt) na območjih, kjer so mejne vrednosti v zraku presežene. Načrte je treba sprejeti in poslati Komisiji v dveh letih po letu, v katerem je bilo ugotovljeno preseganje mejnih vrednosti. Komisija je sprožila poizvedovalni postopek glede preseganja mejnih vrednosti za delce PM₁₀ in glede priprave ustreznih načrtov, saj preseganje mejnih vrednosti za delce PM₁₀ v Sloveniji ugotavljamo vse od začetka sistematičnih meritev leta 2002. Država bo sankcionirana ob neizvajanju zavezujočih ukrepov.

Odlok določa:

- območje, ki je zaradi čezmerne onesnaženosti zraka s PM₁₀ uvrščeno v razred največje obremenjenosti,
- ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀,
- spremljanje učinkov izvajanja, spremembe in čas izvajanja ukrepov,
- odgovorne organe za pripravo in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka,
- obveznost priprave podrobnejšega programa ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀,
- program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov.

Načrt vsebuje več kakor 40 ukrepov, ki so razvrščeni v tri stebre:

- spodbujanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije (daljinsko ogrevanje, zamenjava kurilnih naprav, toplotna izolacija stavb, boljše posluževanje kurilnih naprav itd.),
- promet (spodbujanje javnega potniškega prometa in nemotoriziranih oblik prometa, umirjanje prometa, zmanjševanje emisij delcev zaradi soljenja in posipanja cest),
- druga področja (predlogi ukrepov gospodarstva za zmanjšanje njegovih emisij).

Načrt na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije ter prometa dopolnjuje blaženje podnebnih sprememb, kar pomeni, da bo izvajanje ukrepov iz tega načrta pozitivno vplivalo na blaženje podnebnih sprememb.

Načrt je narejen za triletno obdobje, cilj njegove uresničitve pa je bistveno izboljšanje kakovosti zunanjega zraka. Če ne bo dosežen končni cilj, to je skladnost z Direktivo 2008/50/ES, bo načrt noveliran.

Na podlagi strokovnih podlag iz programa za spremljanje učinkov izvajanja, ki je sestavni del načrta, bo pri novelaciji odloka predvidoma v letu 2016 v skladu z načelom sorazmernosti upoštevana tudi možnost zaostritve mejnih emisijskih vrednosti za industrijske onesnaževalce.

Načrt za kakovost zraka za mestno občino Kranj je pripravila delovna skupina, v kateri so sodelovali predstavniki Mestne občine Kranj, Eko sklada, Gospodarske zbornice Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo in okolje (Direktorat za okolje ter Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo) ter Ministrstva za infrastrukturo in prostor (Direktorat za promet in Direktorat za energijo).

4. FINANČNE IN DRUGE POSLEDICE

Finančne posledice tega sprejetja odloka bodo nastale z izvajanjem programa za analizo vzrokov onesnaženosti in izvajanju in spremljanju učinkov ukrepov.

Poleg lastnih sredstev se načrtuje črpanje sredstev iz kohezijskih skladov in podnebnih skladov.

Neposredne finančne posledice bodo nastale z izvajanjem ukrepov:

4.1.1.1	Povečevanje odjema in širitev sistema daljinskega ogrevanja
4.1.3.1	Lokalne energetske zasnove – lokalni energetski koncept, SEAP – strategija zmanjšanja izpustov CO2
4.1.3.2	Informiranje in spodbujanje zmanjševanja toplotnih izgub stavb
4.1.1.3	Uvedba energetskega knjigovodstva in dodatne spodbude za zmanjšanje toplotnih izgub stavb
4.2.1	Spodbujanje trajnostnega prevoza
4.2.3	Uvajanje vozil na stisnjeni zemeljski plin in druge ekološko bolj sprejemljive energente
4.2.4	Zagotovitev parkiranja koles na železniških in ostalih postajališčih
4.2.5	Nadgraditev obstoječih postaj/postajališč javnega potniškega prometa (JPP) za večjo prometno varnost in standarde kakovosti storitev JPP
4.2.7	Spodbujanje izdelave mobilnostnih načrtov in trajnostne mobilnosti
4.3.2.3	Izobraževanje in ozaveščanje o kakovosti zunanjega zraka

Pri izvajanju zgoraj navedenih ukrepov je potrebno upoštevati dejstvo, da gre pri večini ukrepov za že obstoječe aktivnost MO Kranj in so finančne posledice ukrepov že vključene v proračun MOK znotraj posameznih postavk oz. obstoječih NRP.

Izvajanje načrta bo imelo za gospodarstvo pozitivne učinke, zlasti zato, ker bodo finančni viri iz kohezijskih sredstev uporabljeni preko gospodarskih subjektov na različnih področjih, kot so: za gradbeništvo preko energetske sanacije stavb in širitve daljinskega ogrevanja, širitve omrežja za oskrbo z zemeljskim plinom, vzpostavitev novih sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso; za promet; širitev in dogradnja mestnega potniškega prometa, obnova voznega parka mestnega potniškega prometa, komunalnih vozil itd.

V zvezi s tem se v okviru načrtovanja uporabe kohezijskih sredstev za navedena področja sredstva že načrtujejo, k temu pa bodo še načrtovana dodatna sredstva iz naslova kakovosti zraka.

Velik del ukrepov v načrtu je takšne narave, da zahtevajo minimalne finančne vložke, imajo pa velike učinke na izboljšanje kakovosti zraka. Gre predvsem za usklajene ukrepe na področju ozaveščanja, izobraževanja in komuniciranja. V tem smislu bosta država in občina delovali usklajeno.

Celotna vrednost projekta, za izboljšanje kakovosti zraka na območju Mestne občine Kranj, je ocenjena 34.000.000 EUR.

V letih 2014 -2016, se predvideva strošek Mestne občine Kranj, za izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju Mestne občine Kranj, v višini 1.951.000 EUR (615.000 EUR v letu 2014, 635.000 EUR v letu 2015 in 701.000 EUR v letu 2016).

Preostanek predvidenega financiranja je s strani države ter 23.500.000 EUR s strani drugih subjektov (koncesionarji, zasebni sektor - javno zasebno partnerstvo).

Finančne posledice so natančno opisane oz. predstavljene v Prilogi 2 – finančne posledice.

Svetu Mestne občine Kranj predlagamo, da po obravnavi sprejme naslednji sklep:

SKLEP

1. Svet Mestne občine Kranj se seznani s predlogom Odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Kranj, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje v sodelovanju z upravo Mestne občine Kranj.
2. Svet Mestne občine Kranj soglaša z nalogami občine vključno z opredelitvijo sredstev za izvedbo odloka.
3. Sklep začne veljati z dnem sprejema na Svetu Mestne občine Kranj.

Boštjan Gradišar, univ.dipl.ing.arh.
Načelnik Urada za okolje in prostor

Mohor Bogataj
Župan

Priloge:

- Odlok o kakovosti zraka na območju Mestne občine Kranj s prilogo,
- Priloga 2 – finančne posledice.

Na podlagi prvega odstavka 24. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US in 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/12) in za izvajanje prvega odstavka 15. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11) izdaja Vlada Republike Slovenije

Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Kranj

1. člen (namen)

Ta odlok določa:

- območje izvajanja ukrepov, ki je s Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 58/11) opredeljeno kot podobmočje z oznako SI31 in je na podlagi Odredbe o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zraka (Uradni list RS, št. 50/11) zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: zrak) z delci PM₁₀ uvrščeno v razred največje obremenjenosti,
- ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀ za doseganje skladnosti z mejnimi vrednostmi za PM₁₀ s ciljem zmanjšati škodljive vplive na zdravje in okolje,
- spremljanje učinkov izvajanja, noveliranje in čas izvajanja ukrepov iz prejšnje alineje,
- odgovorne organe za pripravo in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznostmi povzročiteljev obremenitve, obveznostmi izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja,
- podrobnejši program ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀ (v nadaljnjem besedilu: podrobnejši program ukrepov),
- program za analizo vzrokov onesnaženosti, spremljanje učinkov ukrepov in podporo načrta.

2. člen (določitev območja največje obremenjenosti)

Območje največje obremenjenosti z delci PM₁₀ je območje Mestne občine Kranj (v nadaljnjem besedilu: občina).

3. člen (opis onesnaženja in ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti)

(1) Opis območja čezmerne onesnaženosti, analiza stanja onesnaženosti, viri onesnaževanja, vpliv virov onesnaževanja, ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti, odgovorni organi za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznosti povzročiteljev obremenitve, obveznosti izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, so določeni v prilogi, ki je sestavni del tega odloka.

(2) Pri intenzivnosti izvajanja posameznih ukrepov se upošteva tudi njihov prispevek k zmanjševanju onesnaženosti z delci PM_{2,5} in drugimi onesnaževali zunanjega zraka, zmanjševanju lokalne obremenjenosti s hrupom ter dopolnjevanje z zmanjševanjem izpustov toplogrednih plinov.

4. člen

(spodbude države in občine)

(1) Investicijski projekti gospodinjstev zamenjave kotlov na vse vrste goriv z novimi napravami za ogrevanje stavb ter obnova posameznih elementov ali celotnega zunanjšega ovoja stavb, ki jih spodbuja Eko sklad j.s. in veliki zavezanci z nepovratnimi sredstvi na podlagi predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (v nadaljnjem besedilu: subvencije), se lahko spodbujajo z dodatnimi subvencijami države in občine.

(2) Upravičenci do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso in vgradnjo toplotnih črpalk za ogrevanje stavb iz predpisa, ki ureja spodbujanje učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije in predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, do teh spodbud niso upravičeni na območju, kjer je z občinskimi akti ali lokalnim energetskega konceptom kot prednostni način ogrevanja stavb določeno daljinsko ogrevanje, razen če ti kotli niso namenjeni za daljinsko ogrevanje. Če je kot prednostni način ogrevanja določena uporaba zemeljskega plina, pa upravičenci do spodbud niso upravičeni do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso.

(3) Občina za namen dodeljevanja subvencij zagotovi Eko skladu j.s. in ministrstvu, pristojnemu za energijo, podatke o meji območja iz 2. člena tega odloka, na parcelo natančno in podatke o mejah območij, kjer je kot prednostni način ogrevanja določeno daljinsko ogrevanje ali uporaba zemeljskega plina, prav tako na zemljiško parcelo natančno.

(4) Veliki zavezanci pridobijo podatke iz prejšnjega odstavka od Eko sklada j.s.

(5) Eko sklad j.s. pri potrditvi programa za izboljšanje energetske učinkovitosti iz predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih upošteva določbe tega odloka.

5. člen

(kratkoročni ukrepi)

(1) Agencija dnevno napoveduje možnost čezmerne onesnaženosti z delci PM10 za prihodnje dni na območju iz 2. člena tega odloka.

(2) Agencija razglasi obdobje povečane onesnaženosti s PM10 na območju iz 2. člena tega odloka v naslednjih primerih:

- če je prejšnji dan raven PM10 na vsaj enem merilnem mestu v merilni mreži agencije ter Maribora in sosednjih občin večja od dnevne mejne vrednosti za PM10 in hkrati agencija oceni, da je zaradi predvidenih meteoroloških razmer zelo velika verjetnost, da bo do preseganj dnevne mejne vrednosti prišlo v tekočem dnevu ali

- če ni prejšnji dan raven PM10 presegla dnevne mejne vrednosti za PM10, vendar je povprečna raven PM10 v tekočem dnevu od začetka dne do 16. ure na vsaj enem merilnem mestu v merilni mreži agencije ter Maribora in sosednjih občin večja od dnevne mejne vrednosti za PM10 in hkrati agencija oceni, da je naslednji dan zaradi predvidenih meteoroloških razmer zelo velika verjetnost za preseganje mejnih vrednosti PM10.

(3) V primeru razglašene čezmerne onesnaženosti z delci PM10 je priporočljivo, da posamezniki in pravne osebe prispevajo k zmanjšanju emisij z delci PM10 tako, da:

- zmanjšajo ogrevanje stanovanjskih in poslovnih prostorov;
- uporabljajo goriva, ki sproščajo nižje emisije delcev, če imajo to možnost;
- intenzivno uporabljajo javni prevoz in druge oblike trajnostnega transporta;
- zmanjšajo uporabo osebnih vozil;
- ne izvajajo dejavnosti na prostem, ki povzročajo razpršene emisije prahu (npr. gradbišča, pometanje cest, suhega listja);

- ne uporabljajo sekundarnega ogrevanja na biomaso.

(4) Agencija razglasi prenehanje obdobja povečane onesnaženosti s PM₁₀, ko oceni, da zaradi spremenjenih meteoroloških razmer mejne vrednosti za PM₁₀ tekoči ali naslednji dan ne bodo več prekoračene.

(5) O razglasitvi in prenehanju obdobja povečane onesnaženosti s PM₁₀ iz drugega in četrtega odstavka tega člena ter o priporočilih iz tretjega odstavka tega člena agencija nemudoma obvesti občino ter sredstva javnega obveščanja.

6. člen

(podrobnejši program ukrepov)

(1) Na podlagi ukrepov iz priloge tega odloka Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) sprejme podrobnejši program ukrepov za tri koledarska leta, ki je finančno ovrednoten.

(2) Podrobnejši program ukrepov iz prejšnjega odstavka pripravi ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino in ga predloži vladi v sprejetje vsake tri leta, najpozneje do 30. septembra tistega leta, v katerem se ta program izteče, za naslednja tri leta. Podrobnejši program ukrepov se sprejme po enakem postopku kot ta odlok.

(3) Če se v okolju bistveno spremenijo okoliščine, ki imajo pomemben in takojšen vpliv na kakovost zraka, ter bi ustrezen ukrep lahko prispeval k izboljšanju kakovosti zunanjega zraka, pa ni vključen v prilogo tega odloka, se podrobnejši program ukrepov iz prvega odstavka tega člena lahko dopolni s tem ukrepom.

7. člen

(program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov)

(1) Agencija v sodelovanju z občino pripravi program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov izvajanja ukrepov za zmanjševanje onesnaženosti zraka.

(2) Program iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- a) meritve ravni onesnaženosti ter kemično in elementno speciacijo delcev PM₁₀ v zraku,
- b) emisijske evidence s primerno krajevno in časovno resolucijo za:
 - modeliranje disperzije delcev PM₁₀ v zraku,
 - ugotavljanje sprememb emisij zaradi izvedenih ukrepov in drugih vzrokov in
 - pripravo scenarijev zmanjševanja emisij,
- c) kemično in elementno speciacijo značilnih virov delcev PM₁₀ na območju občine za določanje prispevka virov z receptorskimi modeli,
- d) zajem in pripravo meteoroloških podatkov, ki bodo omogočali ustrezno analizo obdobja s preseženimi mejnimi vrednostmi delcev PM₁₀ in modeliranje disperzije delcev PM₁₀ v pogojih na območju občine,
- e) analizo obdobja s preseženimi koncentracijami delcev PM₁₀ ob upoštevanju značilnosti virov in vremenskih razmer,
- f) modeliranje vpliva virov sedanjih emisij delcev PM₁₀ na onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in modeliranje vpliva scenarijev emisij,
- g) določanje prispevka posameznih virov emisij na onesnaženost zraka z receptorskimi modeli in
- h) sintezo in celovito interpretacijo rezultatov analiz in modeliranja iz tega odstavka ter oceno učinkov izvajanja ukrepov.

(3) Pri ugotavljanju vpliva virov na onesnaženost zraka se ločeno določa prispevek virov iz območja največje obremenjenosti iz 2. člena tega odloka ter prispevek regionalnih virov in prispevek čezmejnega onesnaževanja.

(4) Agencija pripravi letno poročilo o izvajanju programa iz prejšnjega odstavka do 31. marca za preteklo leto.

8. člen (noveliranje ukrepov)

Na podlagi analize spremljanja učinkov izvajanja ukrepov iz priloge tega odloka in drugih analiz iz prejšnjega člena tega odloka ter najboljših rešitev stanja tehnike in dobrih praks ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z drugimi ministristvi in občino predlaga vladi spremembe in dopolnitve odloka najpozneje do konca leta 2016.

9. člen (usklajevanje in nosilci ukrepov)

(1) Ukrepe usklajuje ministrstvo, pristojno za okolje.

(2) Nosilci ukrepov na državni ravni so ministrstva, pristojna za okolje, promet in energijo, in izvajalci obveznih državnih gospodarskih javnih služb, na občinski ravni pa organi občine in izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb, kakor so določeni v prilogi tega odloka.

(3) Med nosilce ukrepov se štejejo tudi osebe, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, in povzročitelji obremenitve (pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, ter posamezniki na območju občine).

10. člen (čas izvajanja ukrepov)

Izvajanje ukrepov iz tega odloka in programa iz prvega odstavka 6. člena tega odloka traja najmanj, dokler kakovost zunanjega zraka tri koledarska leta zapored, ne doseže mejnih vrednosti za delce PM₁₀, kakor so določene v predpisu, ki ureja kakovost zunanjega zraka.

11. člen (podrobnejši program ukrepov za leta 2014, 2015 in 2016)

Podrobnejši program ukrepov zmanjševanja onesnaženosti z delci PM₁₀ se za leta 2014, 2015 in 2016 sprejme v treh mesecih po sprejetju tega odloka.

12. člen (izvajanje kratkoročnih ukrepov in programa za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov)

Agencija začne napovedovati čezmerno onesnaženost z delci PM₁₀ iz prvega odstavka 5. člena tega odloka 1. januarja 2014. Agencija pripravi program iz prvega odstavka 7. člena tega odloka

do 30. oktobra 2013, prvo sintezo in celovito interpretacijo rezultatov analiz in modeliranja iz točke h) drugega odstavka 7. člena tega odloka do 31. avgusta 2015.

13. člen
(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA 2012-2330-0274

Vlada Republike Slovenije
mag. Alenka Bratušek
predsednica

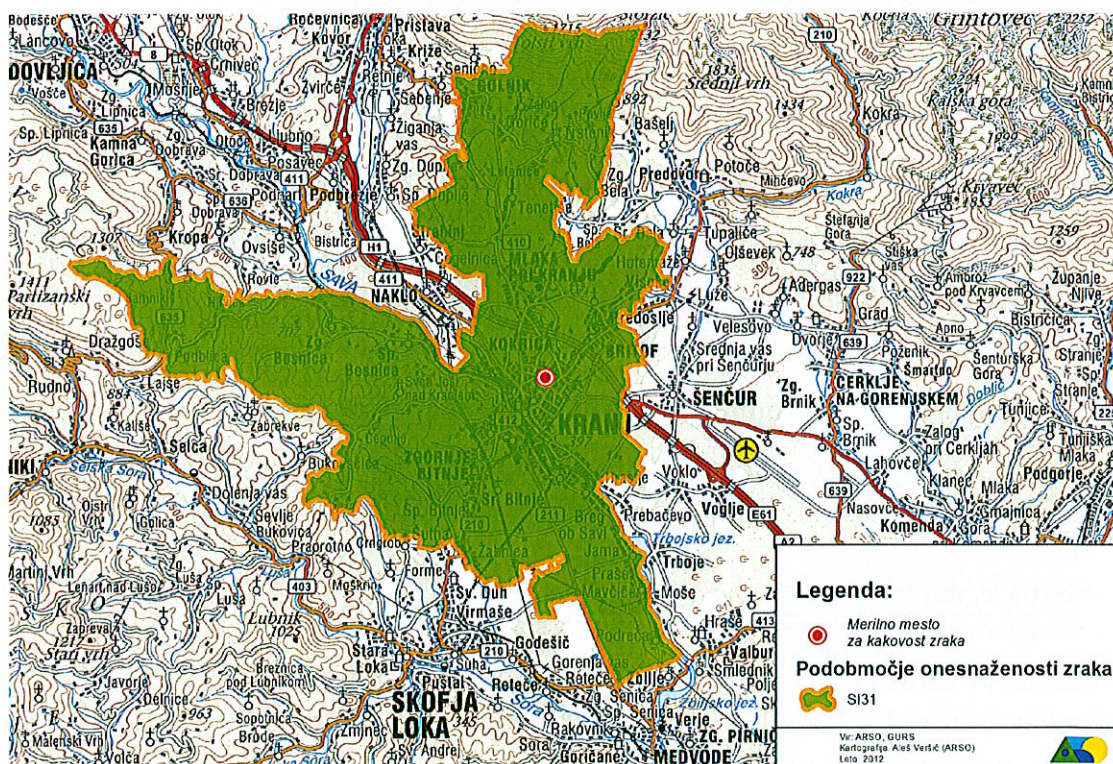
PRILOGA: Opis območja čezmerne onesnaženosti, analiza stanja onesnaženosti, viri onesnaževanja, vpliv virov na onesnaženost, ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti, odgovorni organi za izvajanje ukrepov

1. Opis območja prekomerne onesnaženosti

Območje SI3 (osrednjeslovenska regija brez Ljubljane) zajema območje od Gorenjske do Kočevja. Poseljenost območja SI3 je neenakomerna, z naselji do 10.000 ljudi (z izjemo Kranja, ki ima nad 20.000 prebivalcev). Razen široke savske doline in ljubljanske kotline je relief hribovit. Na območju občine Kranj, ki ima površino 151 km², živi 55.000 prebivalcev.

Območje čezmerne onesnaženosti je prikazano na sliki 1.

Merilno mesto Kranj po tipu štejemo v mestno ozadje. Je na vrtu šolskega centra. V okolici so stanovanjska naselja in skladišče nekdanje tovarne. Merilno mesto je reprezentativno za širše območje mesta, kjer živi večina prebivalstva.

Slika 1: Kartografski prikaz čezmerno onesnaženega območja

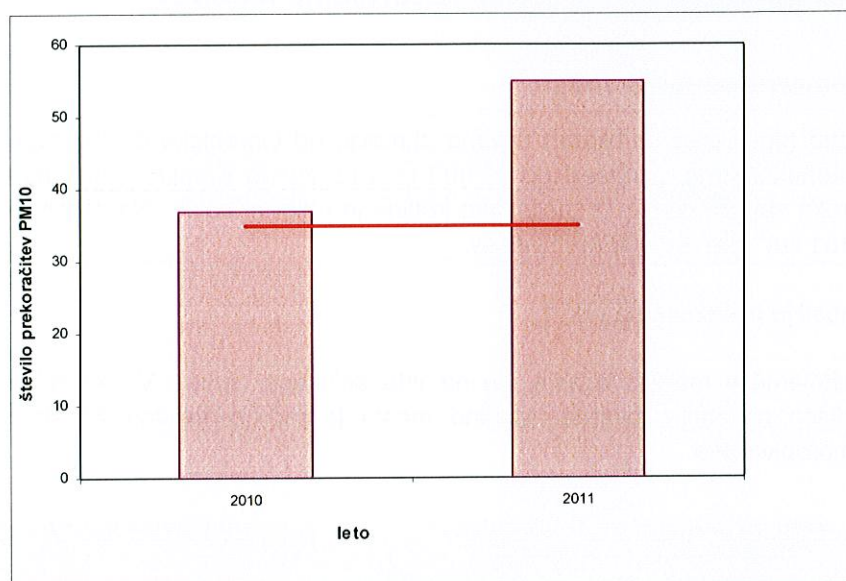
2. Raven onesnaženosti z delci PM₁₀

Meritev delcev PM₁₀ je bila na lokaciji merilnega mesta Kranj vzpostavljena v začetku leta 2010.

V omenjenem času meritev predpisana mejna letna koncentracija ni bila presežena.

Dovoljeno število preseganj mejne dnevne koncentracije je preseženo (slika 2). Presežen je tudi zgornji ocenjevalni prag. Do preseganj mejne dnevne koncentracije prihaja izključno v zimskem

obdobju leta (od oktobra do aprila), kar je povezano z nizkimi temperaturami, vplivom individualnih kurišč in temperaturno inverzijo in seveda z dodatnimi emisijami iz prometa in industrije.

Slika 2: Število prekoračitev dnevne mejne vrednosti na merilni postaji Kranj.

V zadnjih dveh letih je opazno povečan vpliv individualnih kurišč. Predvsem najnovejša kriza je povzročila uporabo cenejših in s tem »nečistih« energentov – drva, premog, biomasa. Poleg tega se uporabljajo stare naprave, ki imajo slab toplotni izkoristek, in ne dovolj suha drva.

3. Viri onesnaževanja in njihov vpliv na onesnaženost zraka

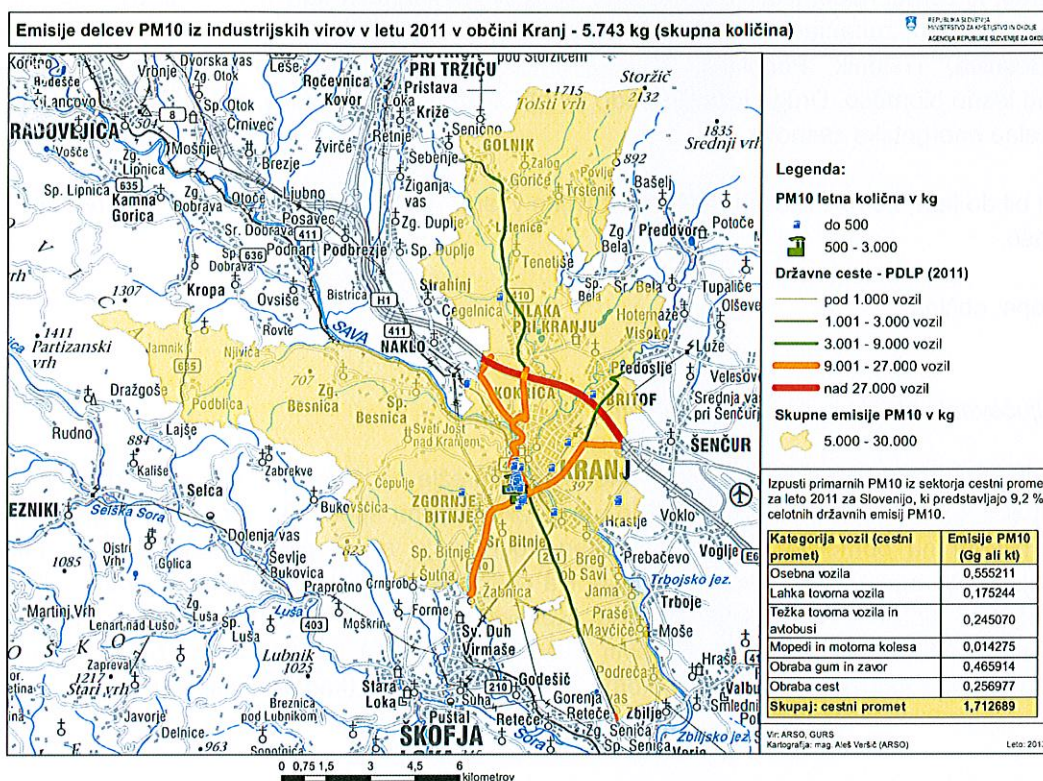
Agencija za okolje Republike Slovenije (v nadaljevanju besedila: agencija) razpolaga z evidenco emisij industrijskih virov, ki so prikazan na sliki na sliki 3. Evidenc emisij drugih virov še ni na razpolago.

Glede na to, da meritve na merilnem mestu Kranj potekajo šele od leta 2010 dalje, opredelitev virov še ni bila opravljena. Dodatne analize za to lokacijo so predvidene v letu 2014.

Glede na to, da so trendi na merilnem mestu Kranj enaki, kakor na vseh drugih merilnih mestih po Sloveniji, strokovno ocenjujemo, da so viri delcev PM₁₀ podobni kakor na drugih podobnih lokacijah.

Iz zgornjih predpostavk lahko sklepamo na naslednje vire: individualna kurišča, sekundarni delci (transport) in promet. Do izvedbe ustrezne analize se ti viri ne morejo določiti v odstotkih.

V splošnem agencija za Slovenijo ocenjuje, da znaša prispevek virov, ki niso lokalni približno eno tretjino izmerjenih ravni delcev PM₁₀.

Slika 3: Kartografski prikaz emisij delcev PM₁₀ industrije in prometnih obremenitev državnih cest v letu 2011.

4. Ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti in odgovorni organi za izvajanje ukrepov

4.1 Ukrepi na področju spodbujanja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije

4.1.1 Daljinsko ogrevanje in oskrba s plinom

4.1.1.1 Povečevanje odjema in širitev sistema za daljinsko ogrevanje

Občina pripravi načrt razvoja daljinskega ogrevanja tako, da postane daljinsko ogrevanje prednostni vir ogrevanja na območjih z večjo gostoto odjema. Občina v svojih aktih določi, da za območja, na katerih že obstaja ali je predvideno omrežje daljinskega ogrevanja, velja daljinsko ogrevanje za prednostni način ogrevanja. Ocenjuje se, da ni veliko možnosti za nadaljnjo širitev obstoječega sistema daljinskega ogrevanja.

Nosilca ukrepa: občina, koncesionar.

4.1.1.2 Ugotavljanje možnosti in spodbujanje mikro sistemov za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso (DOLB) v primestnih naseljih in vaseh

V primestnih krajevnih skupnostih je vzpostavljanje mikro sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso ukrep, ki zaradi nadomestitve obstoječih, večinoma zastarelih ogrevalnih naprav, prispeva k izboljševanju kakovosti zunanjega zraka. Občina je v lokalni energetske zasnovi že določila nekatera območja (Besnica, Trstenik, Podblica), kjer je smiselna izgradnja mikro sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Druge lokacije bodo določene na podlagi študije, predvidene z akcijskim načrtom lokalne energetske zasnove.

Cilj je, da bi bil do leta 2015 v mestni občini postavljen vsaj en mikro sistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso.

Nosilka ukrepa: občina.

4.1.1.3 Priključevanje objektov na plinovodno omrežje

Občina spodbuja priključevanje objektov na plinovodno omrežje na območjih, kjer je to že zgrajeno. Občina skupaj s koncesionarjem za distribucijo zemeljskega plina spodbuja prehod na ogrevanje z zemeljskim plinom na območjih kjer ni daljinskega ogrevanja ali ni predvidena izgradnja mikro sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe lokalna skupnost zagotovi širitev plinovodnega omrežja. Koncesionar izvaja širjenje plinskega omrežja v skladu z letnim načrtom, ki ga mora pripraviti vsako leto, občina pa ga potrdi. Načrt izgradnje plinovodnega omrežja se uskladi z izgradnjo komunalne infrastrukture (kanalizacija, vodovod).

Nosilca ukrepa: občina, koncesionar.

4.1.2 Ukrepi v zvezi z napravami za ogrevanje gospodinjstev

4.1.2.1 Dodatno spodbujanje zamenjav obstoječih kurilnih naprav z ustreznimi kurilnimi napravami in drugimi načini ogrevanja z obnovljivimi viri energije

Zastarele kurilne naprave za ogrevanje gospodinjstev so eden izmed glavnih virov onesnaževanja zraka. Da bi spodbudili pospešeno zamenjavo zastarelih kurilnih naprav s sodobnejšimi, varnejšimi in varčnejšimi (energetska učinkovitost novih kurilnih naprav je najmanj 90 %) in hkrati upoštevali cilje za povečanje deleža obnovljivih virov v energetske bilanci na državni ravni, se v okviru razpisov države za spodbujanje vgradnje sodobnih kurilnih naprav na biomaso, toplotnih črpalk in drugih načinov uporabe obnovljivih virov energije za ogrevanje določijo ugodni pogoji. Deležu spodbud, ki veljajo za območje celotne države, se dodajo sredstva države in občin. Subvencije države in občine za območje, ki je v skladu z občinskimi akti predvideno za daljinsko ogrevanje ali za oskrbo z zemeljskim plinom kot prednostnima načina ogrevanja, ne bo mogoče dobiti.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2.2 Izobraževanje in vzpostavitev posebnega spletnega mesta za uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah

Ministrstvo, pristojno za okolje, vzpostavi, vzdržuje in izboljšuje spletno mesto za uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah.

Za uspešno uporabo informacij s spletnega mesta se informacije pošiljajo gospodinjstvom še na druge načine. MOK pred vsako kurilno sezono na primeren način informira občane o možnostih za zmanjševanje porabe lesa in emisij z ustrezno uporabo kurilnih naprav in pripravo kuriva (informacije prek krajevnih skupnosti, spletna stran MOK, spletna stran LEAG ipd.).

Ministrstvo pred začetkom kurilne sezone in v času povečanih možnostih zaslabšo kakovost zunanjega zraka na območjih sporoči informacijo o pomembnosti in koristih pravilne uporabe lesne biomase v energetske namene.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2.3 Prepoved uporabe premoga v malih kurilnih napravah

Država prouči ukrep prepovedi uporabe premoga v malih kurilnih napravah na čezmerno onesnaženih območjih, da bi preprečila ponovno široko uporabo premoga. Pospešuje se uporaba lokalno dosegljive lesne biomase primerne kakovosti in drugih primernih obnovljivih virov energije, ki manj obremenjujejo okolje kakor premog.

Nosilka ukrepa: država.

4.1.2.4 Ozaveščanje o nevarnostih ter poostren nadzor nad kurjenjem odpadkov v malih kurilnih napravah

Država ozavešča uporabnike o škodljivosti kurjenja z neustreznimi gorivi v malih kurilnih napravah. Država izvaja poostren nadzor nad kurjenjem gorljivih odpadkov v malih kurilnih napravah. Država poveča učinkovitost delovanja dimnikarske službe za izvajanje tega ukrepa in izboljša sistem, ki bo omogočal izvedbo ukrepa.

Nosilka ukrepa: država.

4.1.3 Horizontalni ukrepi

4.1.3.1 Lokalne energetske zasnove

Občina je v letu 2008 sprejela lokalno energetske zasnovo (LEZ), katere sestavni del je tudi akcijski načrt, ki je podlaga za izvedbo aktivnosti energetskega razvoja občine.

V letu 2011 so zaradi obsežnih sprememb na energetske področju občine vnovično nastale potrebe po pregledu obstoječega stanja in dopolnitvi akcijskega načrta. Podrobneje je obdelano področje oskrbe z električno energijo, prenova sistema daljinskega ogrevanja Planina, analiza možnosti za izgradnjo sončnih elektrarn, javna razsvetljava in javni potniški promet. V okviru sprememb LEZ-e je bil dopolnjen tudi akcijski načrt, ki vključuje naslednje aktivnosti:

- imenovanje energetskega upravitelja: že izvedeno,
- priprava predpisov za izvajanje energetske strategije občine: stalna naloga,
- načrt izrabe obnovljivih virov energije: načrt 2013,
- energetske knjigovodstvo: v uvajanju ali delno že izvedeno,
- ciljno spremljanje rabe energije in vode za občinske objekte,
- energetske pregledi občinskih objektov: v uvajanju ali delno že izvedeno,
- zmanjšanje rabe energije na občinskih objektih: stalna naloga,
- spremljanje rabe energije za javno razsvetljava: rok 2014,
- prenova javne razsvetljave: večinoma že prenovljena v letu 2012,
- priprava načrta za izvedbo motiviranja občanov: stalna naloga energetskega upravitelja,
- izvajanje načrta energetske sanacije večstanovanjskih stavb: po letu 2013,

- študija mikro daljinskega ogrevanja na biomaso: 2013,— ugotavljanje interesa za izvedbo izkoriščanja bioplina: po letu 2015,
- javno-zasebno partnerstvo za izvedbo DOLB: po letu 2012,
- koriščenje geotermalne energije: po letu 2015,
- poročanje o aktivnostih in doseženih rezultatih pristojnemu ministrstvu: stalna naloga,
- strategija mestnega potniškega prometa: stalna naloga,
- energetska sanacija javnih stavb: stalna naloga, vezana na občinski proračun,
- študija o uporabi standarda SIST EN ISO 50001:2011 kot orodja za izvajanje energetskega upravljanja: po letu 2013,
- konvencija županov: ogljični odtis: se že izvaja,
- izdelava razširjenih energetske pregledov javnih objektov: stalna naloga,
- izdelava letnega programa informativnih aktivnosti: od leta 2013 naprej,
- prijave na razpise za naložbe v ukrepe učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije: stalna naloga,
- izdelava energetske izkaznice javnih objektov: začetek v letu 2013.

Izvajanje aktivnosti akcijskega načrta LEZ-e so vezane na vsakoletni sprejem občinskega proračuna. Nosilci izvajanja akcijskega načrta LEZ so občinska uprava, energetski upravitelj – ILokalna energetska agencija Gorenjske in akcijska skupina, ki jo je ustanovil župan v mesecu novembru 2012. Pri spremembah LEZ-e bo v večji meri upoštevan tudi vidik čezmerne onesnaženosti zraka z delci PM₁₀.

Nosilka ukrepa: občina.

4.1.3.2 Informiranje in spodbujanje zmanjševanja toplotnih izgub stavb

Z zmanjševanjem toplotnih izgub stavb se zmanjšuje potreba po toploti za ogrevanje, sorazmerno temu pa tudi emisije v zrak. S prenovami starih objektov in gradnjo energetske varčnih stavb se v stavbah znižajo obratovalni stroški, ki so večinoma sestavljeni iz stroškov za energijo in hkrati zmanjšane emisije onesnaževal zraka ter toplogrednih plinov.

Spodbujanje večje rabe obnovljivih virov energije, znižanja izpusta toplogrednih plinov in povečanja energetske učinkovitosti stavb je naloga države in lokalnih skupnosti. Informiranje za povečanja energetske učinkovitosti stavb na območju občine izvaja svetovalna služba ENSVET in Lokalna energetska agencija Gorenjske (LEAG). Aktivnosti energetske svetovalne službe »ENSVET« se izvajajo za potrebe občanov, medtem ko LEAG izvaja aktivnosti energetske svetovalne službe za potrebe javnega sektorja.. Občina in svetovalna služba izvajata informiranje o nepovratnih sredstvih in kreditih, prirejata izobraževanja, izdajata publikacije, svetujeta občanom in lokalnim skupnostim. Aktivnosti LEAG-a so vezane na sprejeti akcijski načrt LEZ in program LEAG, ki je sofinanciran s sredstvi EU.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.1.3.3 Uvedba energetskega knjigovodstva in dodatne finančne spodbude za zmanjševanje toplotnih izgub javnih in zasebnih stavb

Na podlagi določil zakona, ki ureja energetiko, ki predvideva uvedbo energetskega knjigovodstva za vse javne stavbe s celotno tlorisno površino nad 500 m² je LEAG v letu 2012 začel z uvajanjem

energetskega knjigovodstva občine. V letu 2011 je bil izveden poskusni pilotni projekt ciljnega spremljanja rabe energije v osnovni šoli Stražišče. Nato se izbere primerna računalniška podpora za uvajanje energetskega knjigovodstva v javnih objektih. Uvajanje energetskega knjigovodstva že poteka, izvajanje pa je stalna naloga. Podatki iz energetskega knjigovodstva bodo podlaga za izdelavo študij izvedljivosti in določitev objektov, ki jih je treba podrobneje obravnavati ali sanirati. Naloga mestne uprave in LEAG je sanacija energetske potratnih stavb v javni lasti, za kar bo občina koristila lastna proračunska sredstva, nepovratna sredstva in tudi zasebni kapital (energetsko pogodbeništvu).

Občina bo v skladu s sprejetim proračunom izvajala energetsko sanacijo javnih stavb in spodbujala učinkovito rabo energije tudi v objektih občanov. Glede teh bo pred tem sprejela potrebne akte, ki bodo podlaga za izvajanje spodbud. Načrtuje se tudi, da bo država zagotovila dodatna sredstva za spodbude na območjih, ki so čezmerno onesnažena z delci PM₁₀.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2 Ukrepi na področju prometa

4.2.1 Spodbujanje trajnostnega prevoza na ravni mesta

Občina preuči pripravo celostne prometne strategije, v kateri se zagotovijo strokovne osnove za prostorsko načrtovanje in urejanje prometa na območju občine.

Občina v svoje akte in programe na področju prometa v skladu s finančnimi in prostorskimi možnostmi vključi naslednje prednostne ukrepe:

- spodbujanje kolesarjenja tudi z umestitvijo novih kolesarskih stez in peš prometa,
- predlagane nove poti javnega potniškega prometa (v nadaljnjem besedilu: JPP),
- spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa,
- urejanje mirujočega prometa.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.2 Izboljšanje mestnega potniškega prometa

Občina izboljša učinkovitost mestnega potniškega prometa z naslednjimi ukrepi:

- prenovitev mestnega potniškega prometa s ponovno določitvijo prog in povečanjem pogostnosti voženj zlasti v času prometnih konic (za prihod in odhod delavcev ter šolajoče mladine),
- pregled voženj v primestnem prometu in povezava ter uskladitev obeh vrst prometa (možnost podajševanja obeh vrst prog).

Občina pripravi strategijo mestnega potniškega prometa v mestni občini Kranj. Predmetna strategija naj bi uskladila izhodišča, ki jih država uvaja na področju prevoza potnikov v javnem prometu, z izhodišči linijskega prevoza potnikov v občini, pripravijo se tudi izhodišča za razpis in sklenitev nove koncesijske pogodbe za izvajanje storitve javnega potniškega prometa, ki je prenehala veljati v letu 2012.

Cilj strategije je zagotovitev kakovostnega in usklajenega javnega prevoza potnikov v občini.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2.3 Uvajanje vozil na stisnjeni zemeljski plin

Občina v sodelovanju z zasebnimi investitorji načrtuje vzpostavitev infrastrukture za uporabo vozil na stisnjeni zemeljski plin.

Izvajalci javnih gospodarskih služb na področju komunale pri zamenjavi službenih vozil dajejo prednost vozilom na zemeljski plin.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.4 Zagotovitev parkiranja koles na železniških postajališčih

Občina je delno že zagotovila izgradnjo in ureditev nadstrešnic za parkiranje koles na železniški postaji, v ožjem mestnem jedru in v bližini nakupovalnih središč. Urejanje parkirnih mest za kolesa se bo nadaljevalo tudi v prihodnje.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.5 Nadgraditev obstoječih postaj in postajališč JPP glede prometne varnosti in standardov kakovosti storitev JPP

Občina zagotovi izboljšanje povezav pločnikov do avtobusnih postajališč in ureditev varnih dostopov.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.6 Trajnostna parkirna politika

Občina že izvaja politiko trajnostnega parkiranja, ki jo bo v prihodnje še nadgradila. Ena izmed rešitev za urejanje mirujočega prometa je gradnja dveh garažnih hiš v bližini središča mesta.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.7 Spodbujanje izdelave mobilnostnih načrtov in promocija trajnostne mobilnosti

Subjekti javnega sektorja in gospodarstva na območju občine za svoje potrebe izdelajo mobilnostne načrte, v katerih določijo ukrepe za povečanje trajnostne mobilnosti:

- odgovorno rabo avtomobila, portal za dogovore o skupnih vožnjah,
- spodbujanje hoje z načrti pešpoti, službenim dežnikom, garderobami,
- spodbujanje kolesarjenja z varnimi kolesarnicami, službenim kolesom, kolesarjem prijaznim delovnim mestom,
- spodbujanje uporabe JPP z informacijami o povezavah, potovalnim načrtom,
- zmanjševanje potovalnih potreb z delom na domu, gibljivim delovnim časom, telekonferencami,
- drugi ukrepi na predlog nosilca naloge.

V letih 2013 in 2014 ta načrt izdelajo subjekti javnega sektorja: občine državnih organov in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva.

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi do poletja 2013 pripravi enotne usmeritve za izdelavo načrtov z vzorcem načrta in ga pošlje vsem subjektom javnega in gospodarskega sektorja na območju občine.

Občina načrte izdela do konca leta 2013, državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva pa v prvi polovici leta 2014.

Državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva na območju občine morajo medsebojno uskladiti ukrepe iz svojih načrtov.

Državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva izvajanje ukrepov iz načrta intenzivirajo tako, da se načrt v celoti izvaja najmanj do konca leta 2015.

Nosilci ukrepa: občina, država, posamezni subjekti javnega sektorja in gospodarski sektor.

4.2.8 Preusmeritev tovornega prometa na železnico

Zaradi povečevanja tovornega prometa, ki ga uporabljajo predvsem večji industrijski obrati, ki delujejo v industriji, se ocenjuje, da so emisije delcev iz tovornega cestnega prometa razmeroma visoke, zato jih je treba precej zmanjšati. Preučene bodo možnosti, da se večji del tovornega prometa preusmeri na železnico.

Nosilci ukrepa: država, izvajalci gospodarskih dejavnosti, ki imajo svoje obrate na območju občine, in Gospodarska zbornica Slovenije.

4.3 Ukrepi na drugih področjih

4.3.1 Izvajalci gospodarskih dejavnosti

Izvajalci gospodarskih dejavnosti na območju občine izvajajo ukrepe za zmanjšanje njihovih emisij delcev predvsem z boljšim upravljanjem proizvodnih procesov.

Nosilci ukrepov: izvajalci gospodarskih dejavnosti, ki imajo svoje obrate na območju občine, ter gospodarska in obrtno podjetniška zbornica.

4.3.1.1 Uveljavitev sistema za ravnanje z okoljem

Izvajalci gospodarskih dejavnosti izvedejo usposabljanje za uveljavitev sistema ravnanja z okoljem v vseh podjetjih (po lastnih finančnih in kadrovskih zmožnostih), ki vključuje pripravo načrta na področjih usposabljanja, organizacijskih prilagoditev in načrtovanja investicij.

4.3.1.2 Spodbujanje najboljših razpoložljivih tehnologij (BAT)

Izvajalci gospodarskih dejavnosti v okviru BAT spodbujajo tehnologije, ki najmanj obremenjujejo zrak z delci PM₁₀.

4.3.1.3 Drugi dodatni ukrepi industrije

Izvajalci gospodarskih dejavnosti glede na svoje zmožnosti izvedejo naslednje ukrepe:

- analizirajo toplotne izgube svojih zgradb in na tej podlagi izvedejo toplotno izolacijo stavb,
- proučijo glede na svoje značilnosti možnosti prodaje toplotne energije za daljinsko ogrevanje za območje odjema v svoji nesredni bližini.

Na področju prometa vsa večja podjetja pripravijo mobilnostne načrte, jih medsebojno po potrebi uskladijo in jih začnejo izvajati v letu 2014.

4.3.2 Izobraževanje in ozaveščanje

4.3.2.1 Vzpostavitev posebnega spletnega mesta za kakovost zraka

Ministrstvo, pristojno za okolje, ima vzpostavljeno spletno mesto za kakovost zraka z naslednjimi vsebinami:

- pomen kakovosti zraka;
- pomen čistega zraka za zdravje;
- letni podatki o preteklih emisijah in temeljne značilnosti teh emisij časovno (analize, trendi ipd.) ter podatki o učinkih ukrepov;
- viri emisij po skupinah (male kurilne naprave, promet, industrija in drugi viri),
- ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka, ki jih lahko v vsakodnevnem življenju izvajajo posamezniki in gospodinjstva;
- kratkoročni ukrepi, ki so predvideni ob nekajdnevnem zaporednem in visokem preseganju mejnih vrednosti;
- spletni dostop do tega odloka;
- povezave z drugimi spletnimi mesti s področja vsebin kakovosti zraka (EU, organizacije civilne družbe s področij kakovosti zraka, evropska mesta in regije);
- kontaktni podatki.

Za uspešno uporabo informacij s spletnega mesta se o spletnem mestu seznanja javnost, informacije pa se pošiljajo gospodinjstvom še na druge načine.

Nosilka ukrepa: država.

4.3.2.2 Izvajanje stalne medsektorske sociološko-ekonomske analize kot podlage za načrtovanje ukrepov

Ministrstvo, pristojno za okolje, izvaja stalno medsektorsko sociološko-ekonomsko analizo socioloških, ekonomskih in drugih okoliščin ter pogojev za ravnanje ljudi in gospodinjstev glede kakovosti zraka. Na podlagi rezultatov analize se letno čimbolj natančno načrtuje uporaba virov za izboljšanje kakovosti zraka ter za spremembe načrtov kakovosti zraka.

Nosilka ukrepa: država.

4.3.2.3 Izobraževanje in ozaveščanje o kakovosti zunanjega zraka

Ministrstvo, pristojno za okolje, in občina skupaj izvedejo akcijo izobraževanja in ozaveščanja javnosti o kakovosti zraka in o tem odloku takoj po njegovem sprejetju.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.3.3 Vključitev zagotavljanja kakovosti zraka v občinske akte

Občina je leta 2010 sprejela občinski program varstva okolja, katerega sestavni del so ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izboljšanje kakovosti zraka. Ob sprejetju navedenega programa rezultati meritev kakovosti zraka, ki izkazujejo čezmerno onesnaženost z delci PM₁₀ na območju občine, še niso bili na voljo. Zato bo navedeni program spremenjen tako, da bo več pozornosti namenjene urejanju področja izboljšanja kakovosti zraka skupaj z zmanjševanjem emisij toplogrednih plinov.

Občina zagotovi vključitev področja kakovosti zraka v svoje akte tako, da načrtovanje in izvajanje aktov zajemata tudi ukrepe za boljšo kakovost zunanjega zraka iz tega odloka in drugih predpisov, ki urejajo področje kakovosti zraka.

Nosilka ukrepa: občina.

4.4 Kratkoročni ukrepi

Kratkoročni ukrepi se izvajajo zaradi skrajšanja časa, ko so presežene dnevne mejne vrednosti PM₁₀ v zunanjem zraku. Kratkoročni ukrepi vsebujejo priporočila občanom in institucijam, da v skladu s svojimi možnostmi začasno zmanjšajo emisije delcev pri uporabi prometnih sredstev in kurilnih naprav za ogrevanje ter drugih naprav, ki sproščajo večje količine delcev.

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino pripravi zgibanko s priporočili občanom o zmanjševanju emisij PM₁₀ ob čezmerni onesnaženosti s PM₁₀, vključno s priporočili o ravnanju ob čezmerni onesnaženosti, da se zmanjšajo vplivi na zdravje. Zgibanka vsebuje tudi druge informacije o onesnaženosti zraka v občini.

Nosilci ukrepa: občina, država, povzročitelji obremenitve.

5. Drugi podatki

objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za okolje (http://www.mko.gov.si/si/delovna_podrocja/zrak/).

PRILOGA 2

Vir: MKC - Ukrepi iz Nacrta ukrepov za izboljšanje kalivosti zraka za obdobje 2013-2016 - POCGLAVJE 4

Šč. ukrepa	Opis ukrepa	Opis projekta	Opombe	Celotna vrednost projekta	Financiranje občina			Skupaj občina	Financiranje država			Skupaj država	Drugi subjekti			Skupaj drugi
					2014	2015	2016		2014	2015	2016		2014	2015	2016	
4.1.1.1	Povečanje odjema in šifre sistema daljinskega ogrevanja	Pripravi načrt razvoja daljinskega ogrevanja in ga uresniči		100.000	10.000	20.000	20.000	50.000	0	0	0	0	10.000	20.000	20.000	50.000
				3.000.000	0	0	0	0	400.000	400.000	400.000	1.200.000	600.000	600.000	600.000	1.800.000
4.1.1.2	spodbujanje sistemov ogrevanja na lesno biomaso)	Na območju MO Kranj postaviti 3 DOLDe	(stroški enega DOLDe je ocenjena na 1.000.000)	3.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.1.3	Priključevanje objektov na plinovodno omrežje	Širiti plinasto omrežje		3.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	3.000.000
4.1.2.1	Zamenjava malih kulinčnih naprav	Subvencije države za zamenjavo zastaranih kulinčnih naprav s sodobnejšimi	Op. Prevideno 300 objektov, 10.000€kulinčno naprave	3.000.000	0	0	0	0	250.000	250.000	250.000	750.000	750.000	750.000	2.250.000	
4.1.2.2	Izobčjevanje in vzpostavitev posebnega spalnega mesta za uporabo lesne biomase v ustrezni malih kulinčnih napravah	Občina pred veliko kulinčno sezono na kratkoročno obnovo malih kulinčnih naprav dostavlja ustrezna tiskana gradiva, ki jih financira država		7.000	0	0	0	0	3.000	2.000	2.000	7.000	0	0	0	
4.1.2.4	Izvajanje posostnega nadzora nad kuženjem odpadkov v malih kulinčnih napravah	Država izvaja pososten nadzor nad kuženjem odpadkov v malih kulinčnih napravah		40.000	0	0	0	0	15.000	15.000	10.000	40.000	0	0	0	
4.1.3.1	Lokalne energetske zasnove	Večji poudarek na kakovosti zraka v lokalnem energetskem konceptu LEK in SEAP		100.000	30.000	30.000	40.000	100.000	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.3.2	Informiranje in spodbujanje zmanjševanja toplotnih izgub stavb	Država v sodelovanju z občno spodbuja vključevanje zasebnih investitorjev v izvajanje ukrepov energetske pre nove večstanovalniških zgradb.	Energetska prenova objektov v 1.000 objektih	15.000.000	0	0	0	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	3.000.000	4.000.000	4.000.000	12.000.000	
				100.000	30.000	30.000	40.000	100.000	0	0	0	0	0	0	0	
4.1.1.3	Uvedba energetskega kinopovzostva in sodarne finančne spodbude za zgradbe toplotnih izgub stavb	Energetska sanirati javne stavbe na podlagi energetskega knjigovodstva	Sanirati 3 najbolj energetske toplotne zgradbe na leto. Strošek za eno povprečno 500.000	4.500.000	400.000	400.000	400.000	1.200.000	1.100.000	1.100.000	3.300.000	0	0	0	0	
4.2.1	Spodbujanje trajnostnega prevoza na ravni mesta	Občina v svoje aktivne in programe na področju prometa vključuje predlagane nove podjavnega potniškega prometa in spodbujanje uporabe (v nadaljnjem besedilu: JPP), spodbujanje kakovostnejša tuda s spodbujanjem novih kolektorskih stiz in pešprometa	Op. 5 novih avtobusov v 300.000	20.000	0	10.000	10.000	20.000	0	0	0	0	0	0	0	0
				1.800.000	0	0	0	0	200.000	200.000	200.000	600.000	400.000	400.000	400.000	1.200.000
4.2.2	Izboljšanje mestnega potniškega prometa	Prenoviti MPP z: pomorno doletivijo prog; povečano pogostostjo voženj (zlasti ob prometnih koncih); uskladijiva mestnih in primestnih voženj; zmožnost podaljševanja obeh vsi prog); Občina pripravi strategijo MPP, pripravi se nov razpis za sklenitev koncesijske pogodbe za storitve JPP		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.3	Uveljavljanje na stisnjen zemeljski plin	Vzpostaviti pogoje za vzpostavitev infrastrukture na stisnjen zemeljski plin za uporabo vozil na stisnjen zemeljski plin v sodelovanju z zasebnimi investitorji		100.000	15.000	15.000	20.000	50.000	0	0	0	0	15.000	15.000	20.000	50.000
		Izvajati javnih služb na področju komunikacije pri zamenjavi službenih vozil dajo prednost vozilo na stisnjen zemeljski plin		300.000	0	0	0	0	50.000	50.000	50.000	150.000	50.000	50.000	50.000	150.000

Š. ukrepa	Opis ukrepa	Opis projektov	Opombe	Celotna vrednost projekta	Financiranje občina				Financiranje država				Drugi subjekti			
					2014	2015	2016	Skupaj občina	2014	2015	2016	Skupaj država	2014	2015	2016	Skupaj drugi
4.2.4	Zagotovitev parkiranja koles na železniških postajališčih	Občina bo nadaljevala s projektom parkiranja koles in uredjenjem kolesarske poti uredi država		350.000	60.000	60.000	80.000	200.000	50.000	50.000	50.000	150.000	0	0	0	0
4.2.5	Nadgraditev obstoječih postaj/postajališč JPP za bicikle do avrobisnih postajališč in	Občina zagotovi izboljšanje povezav		100.000	30.000	40.000	100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.6	Trajnostna parkirna politika	Nadaljevanje politiko trajnostnega parkiranja, vključno z ugradnjo dveh garažnih hiš	op. Vsaka garažna hiša stane 4.000.000	3.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.000.000	0	3.000.000
	Soodbujevanje izdelave mobilnostnih načrtov in trajnostne mobilnosti	Općina načrte izdelala do konca leta 2016, državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva prav tako do konca leta 2016.	Vključeni so stroški za 20 subjektov-šole, javne ustanove	400.000	30.000	40.000	100.000	90.000	90.000	120.000	300.000	0	0	0	0	0
4.3.2.1	Vzpostavitev posebnega spletnega mesta za kakovost zraka	Ministrstvo, pristojno za okolje vzpostavi spletno mesto za kakovost zraka		10.000	0	0	0	0	10.000	0	0	10.000	0	0	0	0
4.3.2.3	Izobraževanje in ozaveščanje o kakovosti zunanjega zraka	akcija izobraževanja in ozaveščanja javnosti o kakovosti zraka in tem odloku takoj po sprejetju tega odloka	Tiskanje brošur ali zolbank za posredništva in ozaveščanje osnovnošolske populacije: letni strošek 7.000	21.000	7.000	7.000	21.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				34.958.000	615.000	635.000	701.000	1.951.000	3.168.000	3.157.000	3.182.000	9.507.000	6.825.000	9.835.000	6.840.000	23.500.000